

پای خاتمی و ابطی هم به دادگاه حبیب اسبود باز شد

عجایب دادگاه یک تورریست

روز سه‌شنبه دادگاه حبیب اسبود برگزار شد. در این دادگاه همه اتهامات اسبود قرائت شد؛ اتهاماتی که از میبگذاری تا ترور را در برمی‌گرفت. در بخشی از دادگاه پای دولت سیدمحمد خاتمی وسیدمحمدعلی ابطی نیز به میان آمد.در این گزارش لحظات مهمی از دادگاه و البته سابقه حبیب اسبود و شیوه دستگیری او را بخوانید.
روز سه‌شنبه اولین جلسه دادگاه رسیدگی به پرونده حبیب فرج...
چعب متولد سال ۱۳۲۵ شافل در سوئد و ساکن این کشور مقلب به حبیب اسبود و معروف به ابو عزیز یا ابواحمد، رهبر گروه تروریستی حرکه انفصال در شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب اسلامی به ریاست قاضی افشاری برگزار شد. بر اساس اطلاعات دادستان، «در دهه ۷۰ شمسی تعدادی از عوامل معارض عرب با هدف تجزیه خوزستان اقدام به شناسایی و جذب نیرو در سطح استان کردند. این گروه سال ۱۳۷۸ هسنتهای اولیه خود را به سرکردگی حبیب لیگان در خوزستان تشکیل داد. در سال‌های ۷۹ تا ۸۳ به منظور تأمین منابع مالی اقدام به سرقت‌های مسلحانه کردند و با انجام عملیات‌های تروریستی در سال ۸۴ فعالیت خود را با انتشار نامه ممنوع در سال ۸۴ منسب به رئیس دفتر رئیس‌جمهور (محمدعلی ابطی) و انجام عملیات‌های تروریستی وارد فاز امنیتی و نظامی شد.»
در آن نامه ادعا شده بود که ابطی پیشنهادهایی به خاتمی داده که با مهاجرت اجباری، ترکیب پشروهایی که اکثریت ساکنان آن عرب هستند را عوض کند که منجر به برانگیخته شدن احساسات مردم در سطح استان شد و این گروه اقدام به بمب‌گذاری‌هایی در فرمانداری اهورا، اداره کل برنامه‌بودجه و اداره مسکن کرد.

▶ **ابطی تکذیب نکرد**

سیدمحمدعلی ابطی به سوال رویداد ۲۴ در این زمینه پاسخی ندهاده است.
با این حال خبرگزاری ایرنا چنین موضعی را رد کرده‌د که گزارش با عنوان «کوچ اجباری» نوشته که بافت جمعیتی استان خوزستان در حال تغییر است: «هنامی می‌گویند عرب‌هایی که تعدادشان از فارس‌های منطقه، قبل از جنگ کمتر بود حالا تعدادشان با فارس‌های منطقه یکی شده است. این شاید نگرانی‌ای را برای به هم خوردن بافت جمعیتی از اقوام مختلف در این منطقه به وجود بیاورد.»
سال ۸۴ ابطی البته در نامه‌ای به یونس وزیر وقت اطلاعات نوشت که این نامه جعلی است و برای ضربه زدن به اصلاح‌طلبان آن را منتشر شده است. در نامه ابطی خطاب به یونس که ایسا آن را منتشر کرده، آمده است: «اولا یل هفته گذشته چند ایمیل به سایت شخصی من رسید که در آن کجی نامه‌ای بود با مضای من در دوران ریاست دفتر رئیس‌جمهور در خصوص مهاجرت مردم عرب از خوزستان و تغییر ترکیب جمعیتی عرب و ترک. از متن و مضمون نامه کاملا معلوم بود که جعلی است، چون همه این کارها با سیاست جمهوری اسلامی مطابق نبود و مهمتر آنکه رئیس دفتر رئیس‌جمهور اصلا اختیار چنین کارها و بخشنامه‌هایی را ندارد. به دلیل این که گمان می‌کردم یک شوخی اینترنتی است و نباید آن را شایع کرد، یکی دو روزی به آن بی‌توجهی کردم. وقتی شنیدم در خوزستان این نامه منتشر شده، در روز دوشنبه ۲۲ فروردین در سایت من به تفصیل به تکذیب نامه پرداختم. متأسفانه مورد توجه هیچ خبرگزاری‌ای قرار نگرفت، و فقط در روزنامه اقبال سه‌شنبه ۲۲ فروردین ماه منتشر شد. از اینکه برای این توطئه من را انتخاب

کرده‌اند که همیشه در میان چهره‌های سیاسی کشور به تنش‌زایی روابط ایران و کشورهای عربی اشتهاز داشتم، بسیار تعجب‌آور بود. حوادث تلخ و تأسفاور دور و نزدیک، نشان داد که این توطئه برنامه‌ای از پیش تهیه شده است که در آن میان جدایی‌طلبان نیز از این فرصت بهره بردند و به تحریک پرداختند. بعضی از روزنامه‌های داخلی هم جوری اخبار را نوشندند که گویا با دشمن نمی‌آمد که مسائل داخلی از جمله تحریک اصلاح‌طلبان را زمینه‌ای این اقدام بداندند.»
اگر به اخبار گذشته بازگردیم در تاریخ ۲۲ شهریور سال ۸۶ دادستان اهورا در خبر اعلام کرده بود که سه نفر از متهمان «بمب‌گذاری‌های سال ۸۴ در اهورا» اعدام شده‌اند. «تعداد دیگری از عوامل بمب‌گذاری در نوبت اعدام هستند که پرونده‌های این افراد در تهران در دست پیگیری است و دستور لازم به محض اتمام نتیجه‌گیری در خصوص آن‌ها اعمال خواهد شد.»
یکی دیگر از مسائلی که در این دادگاه مطرح شد، همکاری با گروه‌هایی از جمله حبیب‌العدل (گروه‌کی که عبدالملک‌الریگی سرکردگی آن را بر عهده داشت) بود به شکلی که تعدادی از سران حرکه‌انفصال به منظور آموزش نظامی و ساخت بمب غارم سوریه و شمال عراق شدند و ۱۰۰ چاشنی انفجاری بمب را داخل کشور تحویل گرفتند که با عملیات نهادهای امنیتی ایران با شکست مواجه شدند. سخنگوی حبیب‌العدل در مصاحبه با رسانه‌های رسمی همکاری با حرکه‌انفصال را تأیید کرده است. همچنین دادستان گفت عوامل اصلی این گروه در کشورهای سوئد، دانمارک و هلند مستقر هستند و از حمایت‌های عربستان سعودی بهره‌مند هستند که با وجود صدور احرا قرمز برای عوامل اصلی آن تاکنون اقدامی موثری از سوی کشورهای اروپایی به سعودی برای تحویل این افراد صورت نگرفته است.

به طوری که با وجود دستگیری جمعی، توسط کشور لهستان این کشور به درخواست آمریکا و سوئد اقدام به آزادی وی کرد. به گفته دادستان بعد از دستگیری رهبران این گروه‌های تروریستی در کشورهای دانمارک و هلند، تمام تجهیزات شبکه ماهواره‌ای آنها به دلیل حمایت از تروریسم توقیف شده است. بر اساس اعلام نماینده دادستان، ۱۵۰ کیلوگرم مواد منفجره TNT، بمب ساعتی آماده انفجار، بمب دست‌ساز، اسلحه کلاش تاوش، اسلحه کلت، دوربین اسلحه، آربی‌جی و خمپاره‌انداز، ریموت کنترل از راه دور بمب، تعدادی سوئیچ فیل کنتند بمب، مواد شیمیایی و اکلیل مورد استفاده در ساخت بمب، اسلحه نظامی، تلفن ماهواره‌ای برای برقراری تماس با عناصر خارج از کشور از جمله مهمانی است که از اعضای این گروه کشف شده است. حبیب اسبود سفر روند سوئد بوده اما بعد از حادثه تروریستی تیر ۹۷ در اهورا، ایران اعلام کرد که به «پیامت‌های ارشد هلندی و دانمارک نیستی به اقامت برخی اعضای گروهی که مسبب جنایت امروز در اهورا بوده‌اند، شدیداً اعتراض شده است.»
با توجه به اینکه حبیب اسبود ساکن سوئد بود، در آن زمان صحنیتی از شهروندان سوئدی نشده بود. شاید این موضوع به دلیل احتیاط‌های امنیتی بوده است اما همین سبب‌کن این باعث شد بعضی رسانه‌های مخالف جمهوری اسلامی ادعا کنند دادگاه برگزار شده اسبود برای تحت‌الشعاع قرار دادن برگزاری دادگاه حمید نوری در سوئد بوده است.

پنجشنبه

۱۴۰۰/۱۰/۳۰
شماره ۱۲۱۳
سال پنجم
۱۷ جمادی‌الثانی۱۴۴۳ ه‍. ش/ ۲۰ ژانویه۲۰۲۰ م

«آرمان ملی» حواشی پرداخت ۶میلیاردی به یک مسابقه تلویزیونی را بررسی می‌کند:

کمک وزیر به میدون بابت کار آفرینی؟

◀ **صدواوسیما: دریافت ۶میلیارد تومان از عبدالملکی، حق منطقی و قانونی ماست**

آرمان ملی – حمید شجاعی: شاید کمتر کسی تصور می‌کرد حجت‌ا... عبدالملکی که تا چند ماه پیش در جایگاه داری مسابقه کار آفرینی میدون که از شبکه ۳ سیما پخش می‌شود فعالیت می‌کرد به فاصله کوتاهی برای تصدی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به مجلس معرفی شده،

رای اعتماد بگیرد و به وزارت برسد. اما این اتفاق رخ داد و وزیر جدید نیز پس از استقرار نیروهای خود به روند جاری امورات وزارتخانه پرداخت. اما آنچه که طی چند وقت اخیر سوزه محافل رسانه‌ای شده دستور پرداخت ۶میلیاردی وزیر به برنامه میدون است که بازتاب زیادی داشته و واکنش‌هایی را با خود همراه کرده است. این در حالی است که روز گذشته نیز روابط عمومی صداوسیما در این خصوص با انتشار جوابیه‌ای دریافت این مبلغ از وزارت کار را حق منطقی و قانونی خود دانسته است.

▶ **ماجرای یک کمک!**

چندی پیش بود تصویری از نامه علی فروغی مدیر شبسکه سه سیما خطاب به حجت‌ا... عبدالملکی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی دولت سیزدهم منتشر شده که در آن فروغی از وزیر کار درخواست تخصیص اعتبار ۴۸ میلیارد تومانی برای ساخت و تولید ۷۸۰ قسمت مسابقه «میدون» را داشته است. حال اینکه وزیر کار پیرو این نامه، با پرداخت ۶میلیارد تومان برای پشتیبانی از این برنامه موافقت کرده است. این شرایطی است که برخی معتقدند که تخصیص این بودجه برای یک مسابقه تلویزیونی آن هم در

آتش زدن دفتر، جدید نیست

راز پنهان رحلت آیت‌ا... هاشمی پس از ۵سال!

آرمان ملی – مظهره شفیعی: ۵ سال از رحلت آیت‌ا... هاشمی می‌گذرد اما ظاهرا همان‌طور که فائزه هاشمی به «آرمان ملی» گفت: «از مرده با هم می‌ترسند و اینکه فعالیت‌ها و سوابق او و فرماندهی جنگ و در هر جایی که نقش آفرین بوده حذف می‌شود تا نامی از او نباشد.» از شنیدن نام آیت‌ا... هاشمی لرزهای و پیکر و ذهنشان ایجاد می‌شود. هراس آنها از باز تولید اندیشه هاشمی است و منافع شان با آنچه آیت‌ا... هاشمی در ذهن داشت یعنی سازندگی و رفاه اجتماعی در تضاد است. این دسته از دلوایپسان نگران آن هستند که تفکر هاشمی در جامعه ریشه‌دار شود و نتوانند با سنگ‌اندازی در مسیر توسعه به کسب سرمایه بریزند. به عبارتی واضح‌تر این دسته از دلوایپسان همان گروه‌هایی هستند که گلندو را ساختند و هر روز بر طبل سازش روحانی و ظریف با امر یک‌زنده‌اند. اگر دقت شود روحانی در دولت نخست خود یعنی از سال ۹۲ تا ۹۶ دستاوردهای زیادی داشت چرا که سایه هاشمی بر سر دولت بود اما پس از رحلت هاشمی همه‌ها هر روز بر دولت و به‌ویژه تیم مدناکره بیشتر شد چرا که قدرت رسوا کننده دلوایپسانی که در عیان شعار حق ملت می‌دادند اما در نهان به سدسازي در مقابل منافع ملی بودند. همین دلوایپسان پس از رحلت آیت‌ا... هم نتوانستند نفس راحتی بکشند چرا که مردم با آنچه در ذهن او بود، آشنا هستند.

▶ **آتش زدن دفتر، جدید نیست**

مشاور آیت‌ا... هاشمی به خوبی اشاره‌ای به تلاش دلوایپسان برای به فراموشی سپردن اهداف و دیدگاه‌های هاشمی داشت حتی این تلاش‌ها در زمان حیات ایشان واضح بود. زمانی که از غلامعلی‌رجایی پرسیده شد ماجرای آتش زدن دفتر مرحوم هاشمی، رفسنجانی چه بوده است؟ چنین پاسخ داد: «دوایر این اتفاق افتاده است. مثل آن که چندین نفر از دیوار مجمع بالا رفته و حتی فیلمش هم موجود است. این فرد یکبار هم بازداشت شده و از اتاق منشی که داری تابلوهای

تاریخی و گران قیمت دوران قاجار بود، آتش زدند. اما نکته حائز اهمیت این است که دوایر چنین اتفاقی افتاده است! این که چطور ی این افراد از این دیوارها عبور کردند و نتوانستند سیستم امنیتی مجمع را دور بزنند بسیار جالب است و جای سوالات و ابهامات فراوان دارد.»
پیش از او محسن هاشمی هم گفته بود: «فردی نیمه‌شب وارد مجمع شده بود که خبر آن همان موقع هم منتشر شد. این فرد به اتاق منشی‌ها رفته بود و آنجا تسوژی ایجاد کرده بود که یکی از منشی‌ها هم در آن حادثه زخمی شد. بعد همه نگران بودند که چگونه این فرد می‌تواند با این همه سیستم امنیتی وارد شود. یکی از دوربین‌های مجمع هم تصویر این فرد را گرفته بود. آن زمان دست ما هم باز نبود، اما کسی این ماجرا را رسیدگی نمی‌کرد. بعدا که من رجوع کردم به خاطرات ابوی که ایشان در این مورد چه نوشته‌اند تا دقیق صحبت کنم، ایشان نوشته‌اند: «بعد از جلسه آقای امیری قائم‌مقام وزارت کشور آمدند... از ایشان خواستم که از آگاهی بخواهند که چرا تاکنون فردی را که اقدام به آتش زدن دفتر منشی‌های مجمع نموده به، رغم دستور صریح ستاد کل معرفی نمی‌کنند.»
چند وقت گذشت و خود ایشان پیگیری کردند. باز جلوتر می‌اییم و در خاطرات‌شان نوشته‌اند: «آقای شجاعی افرمانده حفاظت آیت‌ا... هاشمی اگر گزارش داد آن جوانکی که اتاق مجمع را آتش زده بود توسط سپاه به مجمع آورده‌اند و اعتراف کرده ولی مطالبی گفته که احتمالا مجبورش کرده‌اند بگویند... من نوشتم که این گزارش مخدوش است. احتمالا برای رفع تکلیف چنین محنه‌سازی شده. قرار شد فردا چند نفر از مسئولان سپاه بیایند برای جواب سوال‌های من...»

▶ **هاشمی مقصر درصالحیت‌ها؟**
برخی بدون توجه به آنچه آیت‌ا... در زمان حیات برای افزایش آگاهی و بینش جامعه انجام داد، به گذشته‌ای رجوع می‌کنند که شرایط کشور

بیان کرده «این عددها عدد سنگینی نیست که کل معادلات را به هم بریزد. یک بخشی از آن حساسیت‌های فضای رسانه است. هر ماه نزدیک به ۱۰ تا ۱۵ میلیارد تومان، دولت به صندوق‌های بازنشتسگی کمک می‌کند که حقوقشان را پرداخت کنند، حال این ۶میلیارد به کجای این یک سال بر می‌خورد. جالب این است که خود زیر مجموعه‌های صندوق‌های بازنشتسگی هلدینگ‌هایی دارند که آن‌ها هم مسئولیت اجتماعی دارند. ضمن اینکه این عددها عدد سنگینی نیست که کل معادلات را به هم بریزد. یک بخشی از آن حساسیت‌های فضای رسانه است.»
این در حالی است که عبدالملکی وزیر فعلی کار پیش از سمت وزارت کار داوری مسابقه میدون را عهده‌دار بوده است و از این رو برخی معتقدند که مسابقه «میدون» سکوی پرتاب عبدالملکی به وزارت کار بوده است و از این رو این هدیه میلیاردری را شاید بتوان ادای دین کوچک ایشان در قبال خدمات ارزنده شبکه سه دانست.

▶ **واکنش صدواوسیما**

روابط عمومی صدواوسیما درباره اختصاص حمایت ۶ میلیارد تومانی به برنامه «میدون» شبکه سه توضیحاتی ارائه کرد. در پی درج خبر و انتقاداتی که در برخی رسانه‌ها در زمینه اختصاص «حمایت شش میلیارد تومانی از یک برنامه تلویزیونی توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی»، اداره کل روابط عمومی صدا و سیما، برای تئویر افکار عمومی جوابیه‌ای صادر کرد که در آن آمده است: در پی انتقاد به اختصاص حمایت شش میلیارد تومانی به ساخت برنامه «میدون» محصول شبکه سوم سیما، به استحضار می‌رساند: برنامه میدون، گامی است در مسیر شناسایی و معرفی صاحبان ایده و تیخانگ و کارآفرینان. از این رو طبیعی است که یکی از بازوهای حمایتی این برنامه، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی محسوب شود. چنان که بسیاری از وزارت‌خانه‌ها و سازمان‌ها و نهادهای نیز بنا به ماموریت و موضوع برنامه‌ها، در برنامه‌سازی، یاری کننده رسانه‌ای کشور و شوراهای مجلس در واکنش به هدیه شش میلیاردی حجت عبدالملکی به برنامه «میدون»، گفته: «الحمدا... که جهان، جهان اطلاعات است و هیچ چیز قابل کتمان نیست. اگر چنین موضوعی وجود داشته و اثبات شود، کلان‌وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تقویت‌اشغال و کارآفرینی از چارچوب‌های قانونی اتفاق افتاده و موضوع برنامه‌ها، در این شبکه، منطقی، کاربردی و در راستای وظیفه‌دانی وزارت‌خانه است. در پایان این جوابیه آمده است: انتشار نظری می‌رود که رسانه‌ها، با اطلاعات و علم انبست به رویدادها، موضع‌گیری مضافه و حرفه‌ای کنند و صرفا با اتکا به شنیده‌ها یا برداشت سلیقه‌ای و شخصی، موجب اتهام و تشویش اذهان عمومی نشوند.

تفاوت با این روزها بود و نتیجه می‌گیرند که هاشمی مقصر بزرگ ایجاد مشکلات در کشور است. از جمله حصمتا... فلاحت پیشه که می‌گوید: «من به شخمه هیچ وقت تحلیل‌های خودم را فدای یک شخص نمی‌کنم. من معتقد هستم همه دوستانی که رد صلاحیت شدند خودشان در تحکیم این شرایط انتخاباتی صاحب نقش بودند، خود مرحوم هاشمی رفسنجانی می‌توانست کار نهادی بهتری در کشور صورت دهد، زمانی که دوره دوم ریاست جمهوری ایشان تمام شد، کارگزاران سازندگی شکل گرفتند و جریان‌ی بودند که می‌گفتند قانون اساسی را تغییر دهیم تا ریاست جمهوری برای آقای هاشمی ادامه پیدا کند.»
منتقدانی مانند فلاحت پیشه باید به واکنشی مراجعه کنند که ایشان پس از درصالحیت‌ها داشت. آیت‌ا... هاشمی در واکنش به پرسشی درباره علت رد صلاحیت و رفتار شورای نگهبان گفت که «وقتی وزارت اطلاعات گزارش داد در دور اول بیش از ۷۰ درصد مردم به من رای می‌دهند، این تصمیم را گرفتند.» این موضوع با اظهارات حیدر مصلحی وزیر سابق اطلاعات به یقینی برای دلوایپسان تبدیل شد. حیدر مصلحی روایت آیت‌ا... هاشمی رفسنجانی در مورد رد صلاحیتش را تأیید و اظهار کرد: «در انتخابات ۹۲، به شورای نگهبان گفتم به مصلحت نظام است که هاشمی رد صلاحیت شود. اعضای شورای نگهبان هر چه گشتند، این قلمت هم نتوانستند بیاورند. بر اساس گزارشات ما کف خیابان، هاشمی بیروز انتخابات بود.»

▶ **پرسش بی پاسخ**

انتخابات ۹۲ تمام و آیت‌ا... هاشمی رحلت کرد. مقصر قلمداد کردن ایشان در رصالحیت‌ها یا بازگو کردن قصه قدیمی آتش زدن دفتر نیاز امروز جامعه نیست. مشاور آیت‌ا... هاشمی دپروز به پاسخ به سوالی درباره اینکه مرحوم هاشمی درصالحیت‌ها خاصی بودند؟ گفت: «خبر؛ مرحوم هاشمی هیچ بیماری خاصی نداشتند. همان سال آقای هاشمی رفسنجانی در دریا شنا کردند این کار هر کسی نیست که در سن ۸۰سالگی در آب دریا چندین ساعت شنا کند. قاعدتا یکسری بیماری‌های ساده که در کسی در سن بالا دارد را ایشان هم داشتند اما این که بیماری قلبی یا خاصی داشت باشند، چنین نبوده و ایشان در سلامت ی کامل بودند.»

▶ **انتقاد مضافزاده‌از نگاه‌پادگانن به اقتصاد**

۳ روز پیش بود که سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور در نشست با تیم اقتصادی دولت و مدیران عامل بانک‌های خصوصی و دولتی پنج دستور ویژه به مدیران نظام بانکی صادر کرد. بازنگری در نظامات و مقررات بانکی به نفع مردم و اجرای عدالت از جمله دستورات رئیس‌جمهور به مدیران ارشد بانکی بود که از آنها خواست حداکثر تا یک ماه کار گروهی به منظور بازنگری در نظامات و مقررات بانکی توسط بانک مرکزی تشکیل شود و اعلام نتیجه کند. روز گذشته سخنگوی دولت اصلاحات در تئویتی دستورهای رئیس‌جمهور برای نظام بانکی را دستوری دانست. عبدا... مضافزاده در تئویتی نوشت: رئیس دولت متورش این است که اقتصاد هم مثل پادگان اداره می‌شود و ۵ فرمان این نظام بانکی صادر کرده‌البته تقصیری ندارد... احاطه‌اش کرده‌اند. مطمئن باشید این فرمان‌ها اجرایی‌نم‌شوند، دقیقا مانند ساخت یک میلیون واحد مسکونی در سال! رئیس‌جمهور در نشست که با تیم اقتصادی دولت و مدیران عامل بانک‌های خصوصی و دولتی پنج فرمان به مدیران نظام بانکی صادر کرد.

سیاست

گفت‌وگو

حسن بهشتی پور در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

توسعه روابط با روسیه با احیای برجام ممکن است

◀ **روسیه باید تسهیل‌گر اختلافات مرزی ایران در خزر باشد**

▶ **ایران به اروپا هم نیاز دارد**

آرمان ملی – علیرضا پورحسین: رئیس‌جمهوری ایران روز گذشته به دعوت ولادیمیر پوتین رژیم روسیه شد و با همتای روسی خود در کاخ کرملین دیدار کرد، این رویداد بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های مختلف به همراه داشت اما مشخصا حل و فصل اختلافاتی که در پشت پرده بین دو کشور وجود دارد شاید بتواند بزرگ‌ترین دست آورد این سفر باشد. در راستای بررسی ابعاد مختلف سفر رئیس‌جمهوری ایران به روسیه، «آرمان ملی» گفت‌وگویی باحسن بهشتی پور، تحلیلگر ارشد مسائل سیاست خارجی داشته است که در ادامه می‌خوانید.

▶ **سفر رئیسی جمهوری ایران به روسیه می‌تواند چه دست آوردهایی داشته باشد؟**

ایران باید با کشورهای همسایه خود روابط خود را گسترش دهد این گسترش روابط به نفع همه طرف‌هاست. روسیه نیز از این مساله مستثنی نیست و ایران از طریق دریای خزر با روسیه در ارتباط است. باید توجه داشت که جایگاه روسیه در عرصه بین‌المللی بسیار مهم است و این کشور از حق و تو در شورای امنیت سازمان ملل برخوردار است. از سوی دیگر روسیه یک کشور قدرتمند در عرصه نظامی است و شاید تنها کشوری باشد که در سال‌های اخیر تجهیزات نظامی در اختیار ایران قرار داده است. اینکه سران دو کشور با یکدیگر دیدار می‌کنند می‌تواند یک اتفاق مثبت در مسیر گسترش روابط باشد. از سوی دیگر روسیه فاز دوم نیروگاه اتمی بوشهر را در دست ساخت دارد و این نیز یک مساله مهم است که باید تعیین تکلیف شود. باید توجه داشت که روسیه یکی از طرف‌های برجام است و مشخصا ایران هر چه بیشتر با روسیه و چین رابطه بهتری داشته باشد، شاید بتواند نتایج بهتری در مذاکرات وین به‌دست آورد زیرا غربی‌ها نشان داده‌اند که آماده امتیاز دادن به ایران برای لغو تحریم‌ها نیستند و مشخصا روسیه می‌تواند در این مسیر فشار وارد کند تا مذاکرات به نتیجه برسد و تحریم‌ها لغو شود. ایران نیاز دارد علاوه بر روسیه با اروپا نیز ارتباط داشته باشد تا مهم‌ترین پرونده سیاست خارجی‌اش نتیجه دهد. سفرهای آقای رئیسی به تاجیکستان و ترکمنستان برای شرکت در اجلاس شانگهای و اکو بود و به همین علت می‌توان سفر رئیسی‌جمهور به روسیه را نخستین سفر رسمی به یک کشور دیگر دانست.

▶ **به نتیجه رسیدن روابط ایران و روسیه نیازمند چه موارد دیگری است؟**

همکاری اقتصادی ایران و روسیه امروز مانعی دارد که یکی از آن‌ها تحریم‌هاست. امروز اگر می‌خواهیم روابط خود را با روسیه توسعه دهیم باید به سمتی رویم تا مذاکرات در وین به نتیجه برسد و تحریم‌ها در سریع‌ترین زمان ممکن لغو شود. ایران تا زمانی که تحریم‌ها وجود دارد نمی‌تواند با

روسیه، چین و هند روابط خوبی داشته باشد و به همین علت باید مشکل خود را با غرب حل و فصل کند. تعامل تجاری با شرق زمانی ممکن می‌شود که سیستم بانکی ایران بدون هیچ محدودیتی بتواند مبادله مالی داشته باشد. مشخصا امروز که سیستم بانکی ایران در صورت کامل مسدود است، مشخصا نمی‌توان انتظار داشت که رابطه با روسیه یا چین با هر کشور دیگری نتایج مثبت آنچنانی در حوزه اقتصاد برای ایران داشته باشد. همواره در سال‌های اخیر نگاهمان به روسیه گرفتار باورهای اشتباه بوده است و به همین علت نتوانسته‌ایم تحلیل درستی از رفتار روسیه داشته باشیم. این تحلیل که ایران را نیز مغرور روسیه است از اساس مبنی ندارد. روسیه یک قدرت بازی‌گردان است اما همچون سایر کشورها به دنبال منافع خود است و باید در مقیاس تاثیر گذارش مورد توجه قرار گیرد. امروز همه کشورها از جمله ایران، آمریکا و اروپا در منافع خود مستند و تحلیلی هستند و این مساله مستثنی نیست. آن تحلیل نیز که روسیه پاک و پاکیزه است و متحد خوب ایران است نیز نمی‌تواند صحت داشته باشد زیرا هر کشوری در ابتدا به فکر خود است.

▶ **آیا اساسا ایران و روسیه اختلاف خاصی دارند و آیا می‌توان این اختلافات را حل و فصل کرد؟**

یکی از مسائلی که به عنوان اختلاف میان ایران و روسیه مطرح می‌شود، دریای خزر است. در این خصوص باید گفت که در سال‌های گذشته یک توافق میان ۵ کشور حوزه دریای خزر انجام شد و کلیاتی مورد توافق طرفین قرار گرفت. پس از آن مهم‌ترین مشکل در خصوص حد مرزی مناطق جنوبی دریای خزر است. در شمال، روسیه مشکل خود را با قزاقستان و جمهوری آذربایجان حل کرده است و خطوط مرزی را ترسیم کرده‌اند. از سوی دیگر قزاقستان نیز خطوط مرزی خود را در ترکمنستان ترسیم کرده و آن ۴ کشور با یکدیگر اختلافی ندارند. امروز اختلاف در دریای خزر میان ایران و ترکمنستان و ایران جمهوری آذربایجان است. روسیه به عنوان میراث دار شوروی سابق کاری که می‌تواند انجام دهد این است که اختلافات مرزی ایران و ترکمنستان و جمهوری آذربایجان حل و فصل شود و در این زمینه باید تسهیلگر باشد. بنابراین ایران و روسیه در سطح و غیر سطح دریای خزر هیچ اختلافی با روسیه ندارد. امروز اختلاف در دریای خزر این است که ایران بر این باور است که خط مستقیم حسنقلی به آستارا درون سرزمین ایران است و باید علاوه بر آن قسمت‌های شمالی خط فرضی حسنقلی به آستارا نیز در اختیار ایران باشد اما ترکمنستان و جمهوری آذربایجان فقط جنوب خط فرضی حسنقلی به آستارا را متعلق به ایران می‌دانند. این می‌تواند با اصل انصاف حق خود را در دریای خزر بگیرد همان گونه که آلمان نیز در دعوی حقوقی مرزی با دانمارک با استناد به اصل انصاف توانست حق خود را بگیرد. باید توجه داشت ایران در گذشته وجود داشته است اما اثری از ترکمنستان و جمهوری آذربایجان نبوده که بخوانند امروز حق بیشتر از ایران خزر خواهند. گفت‌وگوی دو جانبه میان ایران و ترکمنستان و ایران و جمهوری آذربایجان امروز می‌تواند مساله را حل کند. اینکه گفته می‌شود روسیه خزر را از ایران گرفت و حق ایران را در این زمینه خورد اصلا سحت ندارد، زیرا اختلاف ایران در خزر با کشورهای دیگر است.

یکی پس از دیگری اقدام به حذف بزرگان و دلسوزان می‌شود. آیت‌ا... هاشمی تا لاریجانی این روند ادامه دارد. روز گذشته یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب گفت: آقای هاشمی سرمایه مملکت بود و آقایان خاتمی و ناطق‌نوری، لاریجانی و روحانی نیز از سرمایه‌های مملکت هستند و سال‌های سال تجربه اندوخته‌اند. مملکت‌شان دارد و شخصیت‌های انسان‌ها محترم دارند. شما حق ندارید افراد را به خاطر منافع شخصی و جناحی خود نابود کنید. آیا همه باید از این بی‌منقلی حمایت کنند؟ اشرف پروچردی افزود: معتقدم اقداماتی که منجر به حذف نیروهای اولیه انقلاب و افراد با تجربه می‌شود، حاصل مشاوره‌های اشتباهی است که داده می‌شود. همچنین حاصل عملکرد کسانی است که قدرت در اختیار دارند. وی همچنین اظهار کرد: شعارهایی که آقای رئیسی در زمان انتخابات دادند، بحث استفاده از همه نیروهای کارآمد و خیره و شایسته بود. امروز به نظر می‌رسد که این کلاما کلی شعار بوده و هرگز عملی نشد و بسیار یکدست‌تر از آنچه که حتی در دوره آقای روحانی شاهد بودیم، شد است.

یک دغدغه همگانی بر جهان سایه انداخته که آن هم ترس از تبعات همه‌گیری کروناست. کشورهای زیادی به تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها پرداختند و آموزش مجازی را جایگزین کردند اما در ایران برخی تأکید دارند که آموزش مجازی ادامه‌دار شود و برخی دیگر می‌گویند مجازی کافی است و باید حضوری شود اما تبعات آن را نمی‌پذیرند. دیروز حجت‌الموسیو آموزش و تحقیقات مجلس با اشاره به اینکه ویروس کرونا جامعه جهانی را در حوزه مختلف اقتصادی، فرهنگی، آموزشی و... با مشکلات مختلفی مواجه ساخته، گفت: در شرایط امروز و با توجه به کاهش آمار فو‌تی‌ها لازم است با رعایت پروتکل‌های بهداشتی شاهد فعالیت‌های علمی و تحصیلی دانشگاه‌ها باشیم. فرهاد بشیری افزود: مشخص نیست این ویروس تا چه زمانی در میان ما خواهد ماند و در آینده چه خواهد کرد، اما این دلیل خوبی نیست که ما در حوزه‌های مختلف همچون تحصیل و دانشگاه از فعالیت دست برداریم، به هر شکل فعالیت‌ها در حوزه‌های مختلف باید ادامه پیدا کند.